

Mérlegképes könyvelő (vállalkozási szak)
Számvitel és elemzés
Szóbeli tételsor
(a 2/1995. (II.22.) PM. rendelet 11. sz. mellékletéhez)

- 1.a. A számvitel törvényi szintű szabályozásának szükségessége. A számviteli törvény célja, filozófiája, hatálya, kikre terjed ki. A számviteli törvény által meghatározott számviteli alapelvek és érvényesülésük a törvény szerinti beszámoló elkészítésénél, valamint a folyamatos könyvvizetés során.
- 1.b. A vállalkozás számviteli információs rendszerének kialakításánál figyelembe veendő szempontok. A pénzügyi és a vezetői számvitel jellemzői. A vezetői számvitel kialakítását befolyásoló tényezők. Felelősség a beszámoló és az üzleti jelentés összeállításáért.
- 2.a. A számviteli politika fogalma, szerepe, kialakítása. A számviteli politika tartalma. A számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok. Az értékelési szabályzat tartalma, követelmények a szabályzattal szemben. Az egységes számlakeret célja és tartalma. A számlarend készítési kötelezettség, a vállalkozás számlarendjének kialakításánál figyelembe veendő szempontok, a számlarend tartalma.
- 2.b. A gazdasági elemzés fogalma, célja, szükségessége, feladata. A gazdasági elemzés tárgya. A gazdasági elemzés csoportjai. Az elemzési munka végrehajtása, szakaszainak tervezése
- 3.a. A beszámolási kötelezettség, a beszámolók fajtái. Az egyszerűsített éves beszámoló készítésének feltételei. A könyvvizetési kötelezettség. A beszámolók és a könyvvizetés kapcsolata. Az éves beszámoló részét képező különböző mérlegek felépítése. A mérlegek tartalma, a mérlegtételek csoportosítása. A mérlegtételek értékelésének általános szabályai.
- 3.b. A tárgyi eszközökkel való ellátottság vizsgálata, a tárgyi eszközök állománya összetételének, elhasználódásának, korszerűségének elemzési módszerei. A tárgyi eszközök kapacitás kihasználásának vizsgálata.
- 4.a. Különböző formában működő társaságok alapításával kapcsolatos számviteli feladatok. Az előtársasági időszak. Előtársaságok létrejötte, megszűnése, könyvvizetési, beszámolási kötelezettsége.
- 4.b. A vagyoni helyzet alakulásának mutatói, a vagyoni helyzet elemzése a mérleg adatai alapján. A mérleg átfogó elemzésének eszközei, módszerei. Az egyes mérlegtételek alakulásának részletes elemzése. A vállalkozás tőkeszerkezetének elemzése.
- 5.a. A könyvvizetési zárlat célja, a havi, a negyedéves és az éves zárlati feladatok. A könyvvizetési zárlattal kapcsolatos számviteli feladatok. Az üzleti év fogalma, jelentősége, a beszámoló készítés (mérlegkészítés) időpontjának megválasztása és annak hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A főkönyvi számlák megnyitása, évnitási utáni rendező tételek.
- 5.b. Az eredményelemzés célja és módszerei. Az eredmény tervezésének, megállapításának módszerei. Az eredményt meghatározó tényezők elemzése a választott formájú eredménykimutatás alapján.

- 6.a. Az immateriális javak fogalma, csoportjai, szerepük a vállalkozásoknál. Az immateriális javak helye a mérlegben. Az immateriális javakkal kapcsolatos gazdasági események és azok elszámolása, a bekerülési értékbe tartozó tételek. Az immateriális javak terv szerinti értékcsökkenésének megállapítása és elszámolása. A terven felüli értékcsökkenés és annak visszairása. Az immateriális javak értékhelyesbítése. Az immateriális javak értékelése a mérlegben, az értékelés bizonylati alátámasztása. Immateriális javak a kiegészítő mellékletben.
- 6.b. A termelés számbavétele. A termelési érték számbavétele. A termelési érték meghatározásának módszerei. A termelési érték alakulásának volumenének összetételének, minőségének és ütemességének vizsgálata.
- 7.a. A tárgyi eszközök fogalma, jellemzői, szerepük a gazdálkodásban. A tárgyi eszközök helye és csoportosítása a mérlegben, a bekerülési értékbe tartozó tételek. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok. A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenésének megállapítása, az amortizáció számításának módszerei. A terven felüli értékcsökkenés és annak visszairása. A tárgyi eszközök értékhelyesbítése. A tárgyi eszközök értékelése a mérlegben.
- 7.b. A likviditás vizsgálatát szolgáló mérlegek. A cash-flow kimutatás tartalma és összeállítása. A pénzeszközök változására ható tényezők elemzése a cash-flow kimutatás alapján.
- 8.a. A tárgyi eszközök állományának növekedése és csökkenése. A tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események elszámolása, a gazdasági események bizonylatai. A tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A beruházás, a felújítás, a fenntartás elkülönítése. A tárgyi eszközök analitikus nyilvántartása. Tárgyi eszközök a kiegészítő mellékletben.
- 8.b. Könyvvizsgálat célja, a könyvvizsgálati kötelezettség. A könyvvizsgáló feladatai. Könyvvizsgálói jelentés és záradék tartalma. A beszámoló elektronikus közzététel és letétbe helyezés.
- 9.a. A befektetett pénzügyi eszközök fogalma, jellemzői, szerepük a gazdálkodásban. A befektetett pénzügyi eszközök helye és csoportosítása a mérlegben, a bekerülési értékbe tartozó tételek. A befektetett pénzügyi eszközök értékvesztése és annak visszairása. A befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése. A befektetett pénzügyi eszközök értékelése a mérlegben, az értékelés bizonylati alátámasztása.
- 9.b. A számviteli szolgáltatás fogalma, rendszere. A könyvviteli szolgáltatással kapcsolatos előírások, a könyvviteli szolgáltatást végzőkkel szembeni követelmények.
- 10.a. A befektetett pénzügyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események azok hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A befektetett pénzügyi eszközök a kiegészítő mellékletben.
- 10.b. A készletgazdálkodás elemzése. A készletek állományának vizsgálata. A készletállomány összetételének elemzése. A készletgazdálkodás összefüggése a termeléssel és az eredmény alakulásával. A készletgazdálkodási hiányosságokra figyelmeztető adatok vizsgálata.

- 11.a. A készletek fogalma, helyük és csoportosításuk a mérlegben, a bekerülési értékbe tartozó tételek. A készletek értékelése és helye a mérlegben, az értékelés bizonylati alátámasztása. A készletek értékvesztése, az értékvesztés és annak visszairása. A vásárolt készletekkel kapcsolatos gazdasági események és azok hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A vásárolt készletek állományváltozásai, azok bizonylatai, könyvelése. A vásárolt készletek analitikus nyilvántartása.
- 11.b. A fedezeti költségszámítás módszere és felhasználási lehetőségei a vállalkozói döntések meghozatalánál. A költségek csoportosítása a fedezeti költségszámítás követelményeinek megfelelően.
- 12.a. A sajátos beszámolási kötelezettségek. Csődeljárással, felszámolási eljárással és végelszámolással kapcsolatos számviteli feladatok. Devizanemváltás.
- 12.b. Az eredménykategóriák. Az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye részletes elemzésének lehetőségei (ár, volumen, összetétel, önköltség összefüggések).
- 13.a. A saját termelésű készletekkel kapcsolatos gazdasági események, azok hatása a mérlegre és az eredmény kimutatásra. Az előállítási költség tartalma. A költségek fogalma, csoportosítása az elszámolás szempontjából költségfajták (költségnemek) szerint. A költségek elszámolásának lehetősége és jelentősége a kettős könyvvezetésben.
- 13.b. Az éves beszámoló, mint az elemzés információ bázisa. Az éves beszámoló adataiból számítható különféle mutatók.
- 14.a. A követelések fogalma, fajtái, bekerülési értékük, értékelésük a mérlegben, különös tekintettel a devizakövetelésekre. Követelések értékvesztése, annak visszairása. A behajthatatlan követelések kritériumai. Követelések engedményezése, beszámítása. Vásárolt követelések. Követelések a kiegészítő mellékletben.
- 14.b. A jövedelmezőség számításának mutatói. A jövedelmezőség alakulásának elemzése a mérleg és az eredménykimutatás adatai alapján.
- 15.a. A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok fogalma, fajtái, csoportosításuk. Az értékpapírok helye és csoportosítása a mérlegben, a bekerülési értékbe tartozó tételek. Az értékpapírok értékelése a mérlegben, az értékelés bizonylati alátámasztása. A tőzsdei és a tőzsdén kívüli ügyletek csoportosítása. A határidős, az opciós, a swap, illetve az azonnali ügyletek elszámolása. Az értékpapírokkal kapcsolatos információk a kiegészítő mellékletben.
- 15.b. Az önköltségmegállapítás módszerei, szükségessége. A vállalkozás önköltségszámítási kötelezettsége, az önköltségszámítási szabályzat tartalma és az összeállításánál figyelembe veendő szempontok.
- 16.a. A forgóeszközök között kimutatott értékpapírokkal kapcsolatos gazdasági események, ezek bizonylatai, gazdasági eseményeik hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. Az értékpapírok analitikus nyilvántartása (nyomdai úton előállított és dematerializált értékpapírok).
- 16.b. A leltárkészítési kötelezettség. A leltár fogalma. A leltár és a mérleg összehasonlítása. A leltárfevélési módszerek. A leltározási feladatok és azok megszervezése. Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata.

- 17.a. A pénzeszközök fogalma, fajtái. A pénzeszközökkel kapcsolatos gazdasági események és bizonylatai. A pénzeszközök értékelése a mérlegben, különös tekintettel a valuta-, devizakészletek értékelésére. A pénzeszközökről a kiegészítő mellékletben adandó információk. A pénzkezelési szabályzat célja, tartalma, az elkészítésénél figyelembe veendő szempontok.
- 17.b. A költségelemzés célja, feladata, információbázisa statikus és dinamikus költségelemzés esetén.
- 18.a. Az aktív és passzív időbeli elhatárolások szerepe az összemérés elvének érvényre juttatásában. Az időbeli elhatárolások és az eredmény kapcsolata, különös tekintettel a halasztott bevételekre, a halasztott ráfordításokra. Az aktív és passzív időbeli elhatárolások jogcímei, könyvviteli elszámolásuk és bizonylati alátámasztásuk, kapcsolódó számítások.
- 18.b. A piaci tevékenység elemzése. A piaci döntések előkészítése során alkalmazható elemzések. Az értékesítési tevékenység elemzése a döntések végrehajtásának szakaszában.
- 19.a. A saját tőke fogalma, struktúrája, jelentősége a gazdálkodásban. A lekötött tartalék, a tőketartalék és az eredménytartalék fogalma, képzésének célja, számviteli elszámolása. A saját tőke elemeinek változásai, a változásokat előidéző gazdasági események és azok elszámolása. Az osztalékfizetés feltételei. Mikor fizethető osztalékkelőleg?
- 19.b. Az éves beszámoló részét képező kiegészítő melléklet célja, tartalma, kapcsolata az éves beszámolóval. Az egyszerűsített éves beszámoló részét képező kiegészítő melléklet különbözősége.
- 20.a. A céltartalék fogalma, célja, fajtái. A céltartalékok helye a mérlegben. A céltartalékok képzésével és felhasználásával kapcsolatos gazdasági események, azok könyvelése és hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A céltartalékokkal kapcsolatos információk a kiegészítő mellékletben.
- 20.b. A számla, mint a számviteli bizonylat jelentősége, tartalma és kellei. A számviteli fegyelem megsértésének jogkövetkezményei.
- 21.a. A kötelezettségek fogalma, fajtái. A kötelezettségek mérlegtételének meghatározása. A hátrasorolt kötelezettségek, hosszú lejáratú kötelezettségek, rövid lejáratú kötelezettségek. A kötelezettségek mérlegtételeinek értékelése, különös tekintettel a devizakötelezettségekre. A kötelezettségek és a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet kapcsolata.
- 21.b. A vállalkozás pénzügyi helyzetét és annak alakulását jellemző mutatók részletes ismertetése.
- 22.a. Az üzemi (üzleti) eredmény megállapítása összköltség, forgalmi költség eljárással, valamint az „A” és „B” módszerrel. Az eredménykimutatás fajtáihoz kapcsolódó fogalmak, az értékesítés nettó árbevétele (elszámolásának feltételei, időpontja), az aktivált saját teljesítmények értéke (tartalma, elszámolása).
- 22.b. Az üzleti jelentés szerepe, információi. Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók bemutatása. Vállalatirányítási nyilatkozat elkészítése, tartalma

- 23.a. Az egyéb bevételekkel és az egyéb ráfordításokkal kapcsolatos gazdasági események és hatásuk az eredményre.
- 23.b. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló szükségessége, célja, tartalma, készítésének kötelezettsége. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésének folyamata. Az egyes konszolidálási eljárások rövid ismertetése.

- 24.a. A pénzügyi műveletek eredményének tartalma. A pénzügyi műveletekkel kapcsolatos gazdasági események könyvviteli elszámolása, az elszámolás bizonylatai.
- 24.b. A bizonylati elv és bizonylati fegyelem követelményének érvényesülése. A bizonylatok alaki és tartalmi követelményei. Szigorú számadás alá vont bizonylatok. A bizonylatok feldolgozásának rendje, a bizonylatok megőrzése.

- 25.a. A rendkívüli eredmény fogalma és tartalma. A rendkívüli bevételek és rendkívüli ráfordítások könyvviteli elszámolása, bizonylatai.
- 25.b. A controlling célja és feladatai, erőfeltételei. A controlling rendszer kialakításának lehetőségei.

- 26.a. A társasági adó alapjának megállapítása, az adózás előtti eredményt növelő-csökkentő tételek, a társasági adó kiszámítása, az adózott eredmény elszámolása, a mérleg szerinti eredmény megállapítása. Az eredmény elszámolás könyvelése.
- 26.b. Vállalkozási szintű hatékonysági mutatók összeállítása, szerepük a hatékonyság alakulásának vizsgálatában.

- 27.a. A társaságok átalakulásával egyesülésével, (összeolvadás, beolvadás), szétválásával (különválás, kiválás) összefüggő számviteli feladatok, különös tekintettel a vagyoneértékelésre, a vagyoneeltár és a vagyonemérleg készítésére.
- 27.b. Az eredménykimutatás formájának (fajtájának) megválasztásánál figyelembe veendő szempontok. A különböző eljárással készített eredménykimutatások jellemzői.

- 28.a. Az ellenőrzések számvitele. Az ellenőrzések fogalma, fajtái. Hibatípusok, hibajavítások. Az ellenőrzés, önellenőrzés során megállapított hibák miatti módosítások elszámolása, kimutatása a mérlegben, az eredménykimutatásban, nyilvánosságra hozatala.
- 28.b. A lízing fajtái, könyvviteli elszámolása, a különböző lízing szerződések tartalma.

- 29.a. A pénzügyi instrumentumok fogalma, csoportjai. A valós értéken történő értékelés célja és a szükséges számvitelpolitikai döntések.
- 29.b. A humánerőforrások elemzésének célja és módszerei. A munkatermelékenység mérésének mutatószámai. A termelékenységet befolyásoló tényezők vizsgálata. Az emberi erőforrás felhasználásához kapcsolódó költségek elemzése.

Budapest, 2008. 07.14.